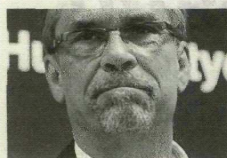

Jacek Żakowski: Media publiczne mogą funkcjonować tak jak uczelnie wyższe, które korzystają z naszych podatków, ale nie są kontrolowane przez partie. Taki ustrój mogą zaproponować tylko niezależni ludzie kultury i nauki

Stwórzmy media bez polityków

Z Jackiem Żakowskim, publicystą tygodnika „Polityka” i inicjatorem powołania Komitetu Obywatelskiego Mediów Publicznych, rozmawia Anita Czupryn

Razem z Agnieszką Holland zgłosił Pan na Kongresie Kultury Polskiej projekt powołania Komitetu Obywatelskiego Mediów Publicznych. W jaki sposób miałyby on uzdrowić media publiczne w Polsce?

Chodzi nam o to, aby media publiczne stały się faktycznie publiczne, a nie rządowe czy partyjne. Trzeba zmienić mechanizm ich funkcjonowania, mechanizm politycznej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, który się w polskich warunkach nie sprawdził. My się odwołujemy do analogii związanej ze sposobem funkcjonowania uniwersytetów, które też są publicznie kontrolowane. Myślę, że za parę miesięcy będziemy gotowi, żeby to dokładnie przedstawić

Środowiska twórcze i organizacje pozarządowe mają zamiar odsunąć polityków od mediów i liczą na to, że ci poddadzą się bez walki?

Politycy na razie nas popierają. Żaden z nich nie zdystansował się od naszej inicjatywy, przeciwnie. I minister kultury Bogdan Zdrojewski, i minister Michał Boni na Kongresie i wielokrotnie po Kongresie wyrażali poparcie w imieniu rządu. Podobnie reagują inne siły polityczne, np. wczoraj pan Władysław Stasiak (szef kancelarii prezydenta Lecha Kaczyńskiego) w Tok FM w rozmowie z Igiem Janke bardzo pozytywnie się wypowiadał o naszej inicjatywie. Oczywiście nasz projekt musiałby uchwalić parlament.

I Sejm Was poprze?

Politycy w tej chwili mają duży ból głowy z mediami i nie potrafią sobie z tym poradzić, nie potrafią opanować sytuacji. Inicjatywa, z którą występujemy, jest podaniem pomocnej dłoni.

Czym konkretnie miałyby się zajmować Komitet Obywatelski Mediów Publicznych?

Przygotuje nową ustawę o mediach. Jak ten komitet będzie wyglądał, trudno w tej chwili powiedzieć. O tym zdecyduje Komitet. Ja myślę o licznej grupie stu-, dwustuosobowej, która byłaby czymś w rodzaju senatu mediów publicznych. Nie byłoby

w niej żadnego polityka ani byłego polityka, ani takiego, który na chwilę zawiesiłby członkostwo. Ta grupa nie podlegałaby kontroli politycznej.

Czy ten pomysł jest realny? Ustawa medialna przygotowywana przez środowiska twórcze padła, projekt rządowy też przepadł. Jaka jest szansa, że akurat taki komitet i medialny parlament coś rzeczywistego zdziała?

Jest 30 proc. szans. A to dużo, zważywszy, jaka to kluczowa sprawa dla rozwoju Polski, byśmy między sobą mogli się na pewnym poziomie komunikować, aby obywatele mieli dostęp do informacji. Moim obywatelskim obowiązkiem jest poświęcić trochę czasu i energii na to, żeby spróbować to zrobić. I teraz pojawia się wyjątkowa szansa na realizację, bo politycy mają poczucie, że zawiedli w tej sprawie.

Po co Pan to robi, skoro PiS i SLD już się dogadały. Choć KRS wpisał nowy zarząd, nie wykreślając ani Farfata, ani zawieszonych prezesów, to przejęcie publicznej telewizji przez PiS-SD jest tylko kwestią czasu.

Z całym szacunkiem dla PiS i SLD, bo to bardzo cenne partie polityczne i ważne w Polsce, ale to ich porozumienie pokazuje katastrofę tego systemu. To chyba Aleksan-

der Smolar nazwał go systemem podboju: kto zdobywa władzę na chwilę, ten bierze wszystko. Robi z mediami, co chce, psuje je, demoralizuje, odbiera im wiarygodność i jakość. Potem przychodzą następni, przeganiają go i zaczynają od początku.

A może Piotr Farfał jest potrzebny? Najmniej się wtrącał w pracę dziennikarzy, cyfryzuje i restrukturyzuje TVP. Po co się go pozbywać?

Jest 30 proc. na nową ustawę medialną. To dużo, bo politycy wiedzą, że zawiedli

Za trzy tygodnie wyrzucą Farfala, a jak nie, to za rok. Nowy prezes będzie miał już zupełnie inne pomysły i wszystko zrobi inaczej. Obrazowo mówiąc, sytuacja wygląda jak na budowie, na której architekt i dyrektor zmieniają się co miesiąc i każdy ma inny pomysł na to, co zbudować.

Jednak wydaje się, że 30 procent szans na nowy projekt to trochę mało. Czyba więcej szans miała społeczna ustawa medialna, a i tak nie udało się

jej poddać nawet pod głosowanie w Sejmie.

Projekty ustaw, jakie powstały do tej pory, zakładały mechanizm istnienia politycznej KRRiT, która powołuje polityczne rady nadzorcze, a te z kolei podejmują polityczne decyzje dotyczące prezesów spółek. Prezesi politycznie dzielą te spółki, tak jak teraz SLD z PiS się podzieliło, że jedni wzięli radio, drudzy telewizję. Proszę sobie wyobrazić, że tak działałby konserw Coca-Cola: chadecy rządzą dystrybucją, socjaliści rozlewają napój do butelek. Żadne przedsiębiorstwo tego nie przetrwa.

A środowiska twórcze, podobnie jak politycy, nie mają interesów, dla których telewizja jest im potrzebna?

Wszyscy mają jakieś interesy, ale jedni mają mniej, a inni więcej wstyd. W klasie politycznej, w odniesieniu do mediów zwłaszcza, wytworzyła się kultura niskiego poziomu wstyd. Na uniwersytetach też różne środowiska mają swoje interesy i trwa o nie walka. Ważne jest to, jaki jest poziom tej walki. Jeśli jest zły mechanizm, to on demoralizuje. A jednak, nawet mając swoje interesy, można działać korzystnie lub mniej korzystnie dla ogółu. Więc my chcemy stworzyć mechanizm, w którym ludzie będą dopingowani do działania lepszego dla wspólnoty.